

INDIANKLUBBEN i SVERIGE
c/o Bertil Thörn
Bendzgatan 25
SE-256 57 Ramlösa
Sweden

hemsida: www.indianklubben.org
kontakt : info@indianklubben.org
Plusgiro: 32 57 43 - 3
tel : +46 42 29 13 61
mob. : +46 70 532 96 89

HEJ ALLA INDIANINTRESSERADE

Indianklubbsnoteringar 23, 2014

ansvarig utgivare: Bertil Thörn

utgivningsdatum: 2014-10-10

Ni som får det här informationsutskicket via E-post får det för att ni är medlemmar i INDIANKLUBBEN, eller att ni vid något tillfälle på annat sätt har visat intresse för Nordamerikas indianers kultur eller historia.

Om ni inte längre vill ha dessa utskick meddela mig då det via ett mail eller enkelt postkort, brev eller per telefon

HEMMA IGEN

Så var vi hemma igen efter den lilla utflykten till Karlstad och vårt senaste medlemsmöte. Ett medlemsmöte som blev mycket lyckat. Hela 39 personer slöt upp till vårt program på Svenska Migrationscentret, i Länsresidenset, centralt i staden. En siffra som vida översteg mina djärvaste förväntningar.

Vi hade satt samman ett program som i alla delar hade som genomgående tema "**Indianen i ord och bild**". Med betoning på bild.

Dagen började med att Claes-Håkan Jacobson själv presenterade sin fotoutställning innehållande den svenskättade fotografen John Andersons bilder på Sicangu-indianerna (Brulé - ett av de sju Lakota-siouxbanden) på Rosebud Indian Reservation under 1800-talets senare del. Det var mycket lyckat genom att vi då fick en hel del intressant och viktig bakgrundsinformation, som vi annars skulle ha gått miste om. I utställningen finns även ett urval av indianskt konsthantverk som Claes-Håkan genom åren har samlat på sig. De flesta av sakerna tillverkade av hantverkare på just Rosebud Reservation, som dessutom är personligt bekanta med Claes-Håkan.

Claes-Håkan berättade sedan vidare för oss, efter att vi förflyttat oss till föreläsningssalen, om andra fotografer och deras dokumenterande av det indianska. Vi är Claes-Håkan ett varmt tack skyldiga, allrahelst som han ställde upp för oss helt gratis. Tack Claes-Håkan!

Efter en kortare presentation av Indianklubben och ett sent välkomnande, var det så dags för en alldeles superb lunch, serverad av Centrets eget kök, med husmor Elinor Gustavsson i spetsen. Utan deras smidiga service hade vi aldrig hunnit med hela vårt minutpressade program.

Efter lunchen var det så dags för oss själva att föredra våra egna programpunkter. Undertecknad började med en drygt fyrtio minuter lång presentation av hur indianerna genom åren har presenterats i målarkonsten. I föredraget kallat "**Från Catlin till Terpning**" fanns här en genomgång av de olika typer av motivbilder som dåtidens konstnärer valt för sitt sätt att beskriva indianerna, alltifrån de allra första dokumenterarna på 1500- och 1600-talen fram till dagens otroligt skickliga mästare. I en serie om 80 bilder redovisades inte mindre än 36 olika konstnärer och deras verk.

Hans-Olof Ohlsson berättade sedan för oss om indianernas egen bildkonst. Bildkonst i form av det som kallats "**Winter Counts**", vilket kan sägas vara en familjegrupps, eller en stamgrupps egen historia, utformad genom på skinn målade bilder (en bild för varje år) visande en för gruppen betydelsefull händelse för respektive år.

I den här presentationen fick Hans-Olof också hjälp av Per Skye, som hade haft vänligheten att ta med sig en sådan Winter Count, som han råkar vara lycklig ägare till. Ett inslag som gjorde den här framställningen väldigt tydlig och intressant.

Vidare beskrev Hans-Olof fenomenet "**Ledger Art**" ingående, genom att visa ett stort och väl valt urval av sådana bilder. Ledger Art är helt enkelt bilder målade av indianer, i en naivistisk och mycket speciell stil. Bilder målade huvudsakligen på papper, som man erhöll från vanliga kassaböcker. Kassaböcker som man fick av handelsmännen. Därav namnet "Ledger Art". De här bilderna visar oftast den enskilde indianens egna krigarbragder. Men det kan också vara mera allmänt beskrivande bilder av händelser som ceremonier, danser, jakter, olyckshändelser, sjukdomsepidemier och liknande. Hans-Olof hade också med sig ett antal litografier med sådana bilder och visade upp dessa.

Efter en välbehövlig kaffepaus var det så Christer Lindbergs tur att avrunda programmet genom att berätta om den kanske mest kände av alla de fotografer som avbildat indianer. Edward Sheriff Curtis, välkänd för de flesta, för sitt monumentala livsverk, där han under 1800-talet på egen hand färdades runt i större delen av Western och dokumenterade stam efter stam av indianer i deras vardag och fest. Allt för att deras kultur och särarter skulle bevaras åt framtiden. Ett arbete av en gigantisk omfattning och ett arbete som höll på att bli hans fullständiga ruin. Tanken var att publicera alla dessa mer än 20 000 bilder tillsammans med

beskrivande texter i ett jättelikt bokverk omfattande inte mindre än 20 band i storformat. Christer kunde nu visa ett urval av dessa bilder och då visa på hur dessa bilder inte enbart var avsedda att vara historiska och etnografiska dokument, utan även vara konstnärligt utformade, där naturen och bakgrundsmiljöerna också hade en viktig roll att fylla.

Dagen avslutades sedan prick klockan 17.00, som vi hade planerat och alla sade sig ha haft en innehållsrik och intressant dag, även om tid till att umgås med varandra varit sparsamt tilltagen. Något vi kanske får planera bättre för till nästa gång.

För de som hade valt att stanna kvar och övernatta i Karlstad anordnades sedan på söndagsförmiddagen ett besök hos vår medlem Michael Lorentzen, i hans hem strax utanför Karlstad. Här visade Michael upp för oss sin monumentala samling av nutida Westernkonst i form av målningar och skulpturer. Flera av dagens riktigt stora konstnärer finns här representerade. Konstnärer som Howard Terpning, Robert Griffing, Frank McCarthy och skulptören Jud Hartmann.

Något avundsjuka, men samtidigt väldigt nöjda, anträdde vi så vår färd mot hemtrakterna igen. Så är det väl bara att starta planeringen för nästa medlemsmöte. Vi har ju börjat få upp ångan ordentligt nu, med inte mindre än tre hela möten under det här året! Hör gärna av er med synpunkter på hur ni uppfattar att det har varit och med önskemål för framtiden. Låt mig gärna också få indikationer på om ni kan vara villiga att hjälpa till med framtida möten. Och då gäller det i första hand att hitta lämpliga platser att hålla till på, samt att hjälpa till med sådana kontakter. Självfallet också om ni kan tänka er att ställa upp som föredragshållare. Det är faktiskt inget farligt alls! Det är ju ni som vet något om det ni pratar om. Vi andra vet ingenting....

RÄTT SVAR PÅ DE TIO FRÅGORNA I KARLSTAD

På baksidan av de programblad som var och en fick på medlemsmötet i Karlstad fanns tio stycken frågor som ni kunde roa er med att försöka svara på. Rätt svar hittar ni nu i den Pdf-fil som bifogas det här utskicket. Ni får gärna tala om hur det gick för er, om ni fortfarande har bladet kvar.

NYTT PÅ HEMSIDAN

Förutom det jag nämner nedan, under rubriken "Försenade noter", angående säkerhet och den utförda åtgärden som alltså egentligen inte har lett fram till något, så har två förändringar gjorts som kan förtjäna att uppmärksammas. På startsidan, längst ner till vänster, finns en liten symbol som ni kan klicka på för att se en liten filmsnutt. Där har nu en ny film lagts upp. En film som har lite koppling till ett av de ämnen vi hade uppe på vårt medlemsmöte i Karlstad. Jag berättade då om olika konstnärer som har avbildat indianer i konsten. En av få kvinnliga sådana konstnärer är Bev Doolittle. Jag visade då ett par av hennes bilder och berättade att hon har specialiserat sig på att måla motiv, där hon gömmer vissa figurer i tavlan. Här får ni en knappt sex minuter lång film som illustrerar just det här. Håll till godo och sätt på högtalarna, för den beledsagande musiken är fantastiskt fin.

Den andra större nyheten hittar ni på fliken "Böcker / Filmer". Där, under rubriken "E-BOOKS" finns nu den kompletta texten till min andra E-bok. Den som kallas "Little Bighorn; taktisk blunder eller otur". Det är en tämligen omfattande bok, med mycket bilder, som kan läsas antingen direkt från skärmen eller printas ut. Det kostar inget att hämta ut den. Men om ni tycker att det kan vara värt det, så får ni gärna göra en liten donation på någon femtiolapp eller hundralapp, eller vad ni tycker det är värt, till vår tidningskassa. Postgiro 32 57 43-3. Skriv "Little Bighornbok". Alltså endast om ni tycker att det är värt det och vill stödja vår tidningsutgivning. Boken kostar inget. Ni får sedan gärna höra av er med vad ni tyckte om boken. Och konstruktiv kritik vill jag gärna ha, så att framtida produktioner kan bli bättre.

SVAMPMYSTERIET

Frågan om namnet på den gulröda svamp jag har haft bilder på i de två senaste utskicken har nu äntligen fått sin lösning. Och det är Lars Grähs som enträget har letat och till slut kommit upp med vad som troligen är det rätta svaret. Så här skriver Lars :

Efter att grävt efter, och hittat, min gamla svampbok och sedan kunnat jämföra med andra bilder på internet lutar jag nu åt att det är en trädicka. Började med att begränsa mig till tickor som trivs på ek och kan hittas i södra Sverige. Ganska snabbt tyckte jag sedan att det var bara en som färgmässigt nästan stämde in på din bild, trots att jag tror att färgåtergivningen kanske lurar lite. Som jag ser bilden på min skärm tonar den gula färgen något åt det rosa hållet, men jag slår till med en sista gissning och säger att det är en SVAVELTICKA!?!? Den är gul och kan skifta något i gulrött och trivs nära rötterna på ek.

Tack Lars, jag tror att du definitivt har rätt där. Det här visar sig dessutom vara en svamp som är ätlig, även om det lär finnas människor som kan få vissa magproblem av den. Men det är en rejäl svamp. Hela svampkroppen kan väga ända upp till omkring tio kilo!

GREENWICH WORKSHOP SEPTEMBERKATALOG

Här är en länk till konstföretaget Greenwich Workshop senaste katalog. Här har ni mycket ni kan gotta er åt. Alla de här rutorna kan ni öppna och få mera information om de olika konstnärerna och deras produkter. Om inte annat så kan det ju vara en fröjd att bara få se allt det fantastiska som skulle kunna hänga på era väggar. Och vem vet... kanske någon gör slag i saken och införskaffar något. Prova länken :

http://www.greenwichworkshop.com/catalogue/sept14/default.asp?lockoutDealerID=2794&Source=1&et_mid=693492&rid=236648665

FÖRSENADE NOTER

Jag har slarvat med att vidarebefordra en del texter och tips jag fått från olika medlemmar. Men här ska jag försöka att samla upp åtminstone några av dessa som jag fått från Esa Rantanen tidigare. Samtidigt vill jag be om ursäkt för mitt slarv. Men om jag inte omedelbart tar hand om uppgifterna, när de kommer, så hamnar de tämligen snart långt ner i brevlådan och blir lätt bortglömda. Därmed hoppas jag att alla som har råkat ut för det här nu har fått en förklaring och inte slutar att skicka mig material. Nu till Esas material.

- Esa har sett den nya filmversionen av "The Lone Ranger", med Johnny Depp, och skriver så här: Såg förresten den nya "indianfilmen" The Lone Ranger på bio härom kvällen. Det var dock inget för mig. Oändligt lång film med långa, konstiga (och dåligt regisserade) aktionsscener. Visst visade filmen sympati för indianerna men jag föredrar gamla välgjorda västernfilmer trots deras inte alltid så korrekta bild (gäller både antropologiskt och politiskt) av indianerna.
- En annan notering jag fått från Esa är att vissa delar av vår hemsida öppnar väldigt långsamt och dessutom ständigt kräver besked om huruvida sändaren (alltså jag) kan tänkas vara betrodd!!! (Förståeligt, maybe... alla kan ju inte gärna veta att jag är en sådan hedersknyffel). Jag har förgäves letat i mitt hemsidesprogramms inställningmöjligheter om möjligheten att lägga in säkerhetscertifikat, men inte funnit någon sådan möjlighet. Dock har jag hos vårt webbhotell gjort om vår säkerhetsinställning så att vi nu tillämpar så kallad SSL (Secure Sockets layer), innebärande att alla internetadresser börjar med "https" i stället för enbart "http". Tyvärr verkar det endast fungera om jag använder vårt webbhotells eget webbsidesprogram. De webbsidor jag har producerat i programmet "XARA WEBB DESIGNER 10" och sedan lägger upp hos webbhotellet One.com blir ändå inte konverterade till https. Alltså verkar det här inte göra någon skillnad. Kanske ni "datanördar" kan förklara det här lite närmare.

Efter den höstresa några av oss gjorde till Berlin förra året noterade Esa, att han förgäves då letat efter en gammal pälsjägerfilm i den stora staden. Därför gjorde han slag i saken och beställde den via tyska Amazon, när han kom hem. Här är hans omdöme om filmen:

Ni kanske kommer ihåg att jag jagade en pälsjägerfilm på DVD i Berlin. Hittade inte den men beställde via www.amazon.de. Den dök upp häromdagen.

Filmen är brittisk/kanadensisk från 1966 och heter The Trap. På tyska heter den Wie ein Schrei im Wind. Det är en berättelse från västra Kanada någon gång i slutet på 1800-talet. En pälsjägare missar den årliga fruauktionen och får nöja sig med en dövstum, föräldralös flicka. Filmen beskriver sedan hur de anpassar sig till varandra. Flickan lär sig livet i vildmarken och pälsjägaren som levit i skogen i stort sätt som de djur har jagar får så småningom vissa mänskliga karaktärsdrag.

Indianer figurerar inte särskilt mycket i filmen. Det finns två lite skurkaktiga som spelas av vita skådespelare med svarta Pippi Långstump peruker. Sedan finns det några mera sympatiska som dessutom ser mera indianska ut. De räddar livet för flickan som vurpat med sin kanot i forsen.

En smaksak om filmen ska med på filmlistan på Indianklubbens sida.

Jag tyckte nog om filmen. Som helhet är den inte så tokig. Ingen jätteinvestering blev det heller, ca 150 kr med frakt. Man kan välja engelsk tal utan störande tyska texter. Inga svenska texter finns men då huvudrollsinnehavarskan är stum under hela filmen så funkar det rätt så bra.. Bildkvaliteten är OK fast inte perfekt.

Filmen är, som ni kan se, numera tillagd i filmlistan på vår hemsida.

Jag har också fått ett mycket välskrivet reseminne från en resa som Esa och Göran Östman tillsammans har gjort till den Kanadensiska Nordvästkusten. Men det sparar jag till ett kommande utskick. Och det är något ni kan se fram emot, då det är fyllt av fantastiska bilder. Jag sparar också några powwowbilder.

Då Esa är en flitig resenär så har han naturligtvis samlat på sig ännu mera intressanta reseminnen, som han nu vill dela med sig. Så här kommer ytterligare ett tips. Han skriver :

Jag var några dagar i London. Sista förmiddagen hade jag några strötimmar så jag knallade in på The British Museum.

Det var som jag kom ihåg inte särskilt många prylar av de nordamerikanska indianerna. Förutom två totempålar i centralhallen så finns det ett ganska litet rum ägnat åt Nordamerika.

Sakerna är förstås fina men knappast något nytt för den flitige indianklubbsresenären. Inte alls tillräckligt för en klubbresa. Men om man nu är i London och har tid så kan en till vara på sin plats. Det är gratis inträde och museet är lätt tillgängligt.

Sedan finns det enorma, jättefina samlingar från bl.a. de antika storriken som Assyrien och Egypten. Men det är förstås någonting helt annat.

Ytterligare några saker, även från andra medlemmar, finns i mitt skaffereri. Men det får vi plocka fram i kommande utskick.

Till brevet hade Esa också bifogat två fina fotografier över vad som kan ses där.

Jag har alltså ytterligare lite material från Esa. Men det får ni vänta på till nästa gång. Vidare har jag lite material från Wolfgang Gerlach, Rolf Bejgarn och kanske några till. Men trots att jag nu har avslöjat min glömska och mitt slarv, så för Guds skull, ge inte upp att skicka mig era tips, synpunkter och vad det kan vara. Material behövs alltid.

GLÄDJANDE NYHETER

I år har mängden återvändande vildlax till Columbia River, i nordvästra USA, varit rekordartad. Inte sedan 1938, när man började räkna stigande lax, har så många vandrat upp som i år. Såväl de indianska stammarnas representanter som de vattenregleringsansvariga myndigheternas representanter jublar. Än finns det alltså hopp!

WOUNDED KNEE FORTFARANDE INTE SÅLT

Inget nytt finns att rapportera i det här ärendet, även om ägaren till de två små landplättarna, James Czywczynski, i det längsta fortfarande håller skenet uppe av att det skulle finnas flera olika bud på gång, som skulle resultera i att han kammade hem de förväntade \$ 4,9 miljonerna! Att det just nu inte tycks hända något skyller han på att det är presidentval på Pine Ridge i november och han menar att man kommer ingen vart så länge man inte vet vem man ska förhandla med därefter. En ganska genomskinlig ursäkt kan tyckas.

Det är ändå väl att man av nyare bilder kan se att en upprustning äntligen har skett av den skamligt förfallna portalen till massgraven.

För mera information läs en artikel på den här länken :

Read more at<http://indiancountrytodaymedianetwork.com/2014/10/07/one-year-later-still-not-sold-wounded-knee-owner-try-drone-flyover-157217>

**Hälsningar
BERTIL THÖRN**